

Vsako je imel ob Novem letu kako novo željo, edino uprava Okrajnega magazina v Ptuj je še imela stare želje.

Za razdeljevanje blaga poslovalnicam na terenu še vedno nima svojega prevoznega sredstva. Zato bi bila zadovoljna, če bi ji bile ob Novem letu izpolnjene vsaj stare želje.

Ko bo imela svoj avtomobil, ne bo treba od Ptuj oddaljenim potrošnikom misliti, da deli nekatere artikole garantirane preskrbe samo dedek Mraz.

Mnogle so tako vidne razlike kot pri trgovinskih in telefonskih zvezah.

Na vseh poštah se točno sliši, odkod prihajajo naročila za telefonske pogovore, v ptujskih gostilnah pa žal ni mogoče slišati, kam se pošljejo naročila za dobavo svežega in suhega mesa s prostega trga.

Ljubitelji raznih praktičnih stvari ne gledajo v prosti prodaji na cene. Med te praktične stvari spadajo v zadnjem času tudi glavniki.

Poslovodkinja KZ Budina, Kunstek Lizika, se je hotela izkazati napram širokogrudnim nakupovalcem s tem, da je nabavila glavnike po din 185.—, prodajala pa jih je po din 250.—.

Dragi glavniki dobro češajo, najboljše pa počese poedince, ki spekulirajo, trgovinska inspekcija.

Povsod so se postavljali na Silverstovo od starega leta, pri Veliki Nedelji pa so se stari odborniki KLO dokončno poslovili od odborniških položajev.

V spremstvu žen so vsi ganjeni odšli domov. Žrtve globoke ganjenosti je bil le en moški, ki ni mogel domov, zato je obležal v Mihovcih.

Njemu v ganjenosti ni bilo žal odborniškega položaja, temveč tistih ljudi, ki jih je vedno rad zagovarjal, ko je šlo za obvezne oddaje večjih količin pridelkov.

Kot najbolj radovedni so vedno veljali otroci, ki jih doma in drugje vse zanima, kar slišijo in vidijo.

Pri Veliki Nedelji tega otrokom več ne zamerijo, pač na zamerijo izterjevalnim komisijskim, ki celo zaprejo, kar slišijo in vidijo pri hiši levega in vrednega.

Kdor je hotel razumeti v kresni noči pogovor živali, je moral imeti za klobukom praproto seme. Za razumevanje rastlin so bili sigurno dragačni pogoli.

Kaj bi le morali imeti za klobukom kmečki otroci, da bi razumeli pogovor s sladkorno peso. Gotovo bi jo vprašali, zakaj lani ni tako ohrodlila, da bi bilo mogoče dobiti sladkor tudi na kmečke bone.

Te mile zime je najmanj vesela Gozdna uprava v Novem mestu. Sedaj se ji ni mogoče izgovarjati, da zaradi visokih zametov ne more dobaviti Ptuj obveznih količin drv.

Najsrečnejše živali so mačke, ki tudi ponoči vidijo.

Skoda, da se ne dajo te posebnosti prenesti na ljudi. Potem se mnogi ljudje ne bi več pritoževali, da ne dobijo petroleja in petroleja za razsvetljavo.

Večino peči je bilo doslej mogoče uporabljati tudi za kurjavo s prgomom.

Lani so si zamislili pečarji peči za žagovino. Storniranje kontingenta premoga potrošnikov iz Ptuj za IV. četrtletje bi pri tem marsikdo manj občutil, kot je to bil slučaj za leto 1949.

V starem letu so divji golobi v Ptuj radi sedeli na strehah, po Novem letu pa se raje sprehajajo po nilah.

Koraze jim po ulicah ni natresel dedek Mraz, temveč vozniki, ki so vozili koruzo za svinjogojstvo.

Včasih so se zaradi mletja za kmete v mlinskih okrajih obrabila mlinska kolesa, zadnji čas pa samo kolesa na vozih in vlakih.

Zaradi preredkega mletja za kmete ti vozijo sedaj v mlino v Slovensko Bistrico in v Čakovce.

Pri pešanja moči so tehtnice enake ljudem. Niti prve niti drugi tega na znanj ne pokažejo.

Pešanje tehtnice drž. posestva v Zavrču za 26 dkg v škodo delavcev bi ostalo še dalje prikrito če ga ne bi odkrila trgovinska inspekcija.

Duplikati v administraciji imajo enako veljavo kot izvirniki. Žirovnik Alojz, predsednik KLO Tržec-Jurovci je poskušal to prenesti tudi na ljudi.

Svojo hčerko je vnesel dvakrat v seznam potrošnikov ter je s tem dosegel, da je dvignil eno živilsko nakaznico za hčerko, druge pa za njen duplikat.

Povsod se cena vina zvišuje po stopnji maliganov, ponekod pa po stopnji prilite vode.

V gostilni KLO Spuhlja imajo v tem izkušnje.

Stopnjo moči vina so znižali za 3 maligane, ceno po litru pa zvišali za 4 din. Ta razlika je po njihovi oceni potrebna, da ne bi zaradi izhlapevanja vode nastal primanjkljaj v izkupčku.

Radio-prejemniki so priljubljeni pri kolektivih, družinah in posameznikih, ker niso utrujeni, četudi več ur igrajo, niti užaljeni, če dolgo molijo.

Organizacija AFŽ na Ptujski gori je prejela radio-prejemnik za nagrado. Nekaj časa so ga doma poslušali, potem v kraljevi gostilni. Zadnji čas le zonet menial mesto.

Rodilo ni užaljen, da mu ne najdejo pravga in stalnega mesta, užaljen so le prikrajšani poslušalci. Dokler so imeli radio, so lahko poslušali ves svet, sedaj pa morajo zopet poslušati nekatere poedince.

Letne skupščine prostovoljnih gasilskih društev se bodo vršile po določenem redu

V tekočem mesecu se vršijo redne letne skupščine prostovoljnih gasilskih društev Okrajnega gasilske zveze. V nekaterih krajih so se že vršile. V ostalih pa se bodo vršile v dneh:

14. januarja ob 18. uri: v Ormožu in Sv. Vidu pri Ptuj;

15. januarja v Grabušinskem bregu ob 17. uri, v Gaberniku ob 16. uri, v Dornavi ob 19. uri, v Hardeku ob 18. uri, v Veliki Nedelji ob 14. uri, v Sobotnicah ob 18. uri, v Forminu ob 14. uri, v Novi vasi-Markovcih ob 14. uri, v Brezovcih ob 17. uri, v Lopersicah ob 18. uri, v Gerečje vasi ob 14. uri, na Hajdini ob 17. uri, v Siskolah ob 11. uri, v Čirkovcih ob 9. uri, v Mihovcih-Dragonja vasi ob 14. uri;

21. januarja v Obrežu ob 19. uri;

22. januarja: na Polensaku ob 14. uri, ob 14. uri, v Stopercah ob 10. uri, 16. uri, v Gorisnici ob 18. uri, v Mali vasi ob 14. uri, v Zavrču ob 14. uri, v Cirkulanah ob 17. uri, v Podvincih ob 14. uri, v Selah ob 17. uri, v Jurovcih ob 14. uri, v Stopercah ob 10. uri, v Mejsperku ob 14. uri;

29. januarja: v Središču ob 9. uri, v Mezgovcih ob 16. uri, v Moškanjcih ob 18. uri, v Gajovcih ob 14. uri, v Murencih ob 10. uri, v Zagorcih ob 18. uri, v Leskovcu ob 14. uri, na Ptujski gori ob 10. uri.

Na vseh skupščinah bodo zastopniki Okrajne gasilske zveze, poveljniki dotičnih rajonov.

Matični urad Ptuj obvešča, da je bilo v njegovem okolišču zabeleženo v letu 1949 942 novorojenčkov, od katerih je bilo 454 dečkov, 455 deklic živorojenih in 33 mrtvorjenih.

V istem letu je bilo prijavljenih matičnemu uradu Ptuj 401 smrtelnih primerov, od katerih je bilo 225 moških in 176 žensk. Od navedenih je največ umrlo otrok do 1 leta in starejših osemletnih.

V letu 1949 je bilo na tuk. matičnem uradu sklenjenih 257 zakonskih zvez, od katerih je bil najmlajši par rojen 1952. leta in najstarejši par 1872. leta. Navedeni so v večini iz delavskega razreda ter so po ugotovitvi vsi zdravi in zadovoljni v zakonu.

Zadružniki! Vičajte na hranilne knjižice, v varčevanju koristite sebi in krepite svojo zadrugo

V nedeljo, dne 15. jan. 1950 priredi Oblastni telovadni odbor Maribor

OBLASTNO PRVENSTVO V AKADEMSKIH TOČKAH

SPORED:

Predpoldan od 8. do 12. tekmovalje.

Popoldan ob 15. uri svečana

AKADEMIJA

v kateri nastopajo vsi prvoplasirani.

Tekmovanja in akademija se vršita v sindikalnem gledališču v Ptuj.

Predprodaja vstopnic v pisarni SKUD-a »Jože Lacko«.

Fizikulturniki in fizikulturnice ter vsi, ki se zanimajo za vrhunsko telovadbo, vljudo vabljeni.

Fizikultura

Uspelo izvedena letna Skupščina Okrajnega telovadnega odbora Ptuj

V nedeljo, 8. t. m. se je vršila v Zeleničarskem domu redna letna skupščina Okrajnega telovadnega odbora Ptuj. Navzočih je bilo 82 delegatov iz vseh telovadnih enot v okraju ter zastopnika Oblastnega telovadnega odbora iz Maribora tov. Bedrač Valerijan in Vavpotič Ferdo. Skupščino je otvoril dosedanji predsednik tov. Kovačič Zlatko, nakar je po izvolitvi delovnega predsedstva in kandidacijske komisije tov. Krajnc Viktor, ki je do pred kratkim vršil funkcijo sekretarja OTO-a, podal obširno poročilo o delu telovadne organizacije v okraju v preteklem letu. Referat tov. Kranjca se je odlikoval po tem, da je samokritično orisal vse delo. Poudaril je, da ima telovadna organizacija v ptujskem okraju vse pogoje za uspešno delo, kljub temu pa doseženi uspehi v preteklem letu nikakor niso zadovoljivi. Velika ovira pri delu OTO-a je bilo pogosto menjavanje njegovih članov, zlasti profesionalnih, ki so bili trikrat izmenjani. Druga, lahko rečemo poglavitna ovira za masovno delo pa je bila ta, da množične organizacije sploh niso sodelovale s fizikulturno organizacijo. Posebno mladiška organizacija, za katero igra fizična kultura prav gotovo važno vlogo pri vzgoji mladine, je bila v pogledu fizikulture skoraj popolnoma pasivna. Navzlic tem napakam pri delu telovadne organizacije pa zanimanje za fizikulturo med množicami ni padlo. To nam najbolj dokazujejo množične fizikulture prireditve, kakor pomladanski kros, Tivota štafeta, Okrajni zlet, akademije in dr., ki so v ptujskem okraju dosegle svoj smoter.

Poglejmo, kako so izpolnjeni plani telovadne organizacije v preteklem letu. Plan kadrov je dosežen le 68%. kajti samo 1712 članov štejejo telovadna društva. Plan tekmovalstva za fizikulturo znaša je dosežen samo 62%, kar je razumljivo, če pomislimo, da razen v Ptuj in Ormožu, drugje ni bil osvojen skoraj niti en znak. Tudi plan Telovadnih društev je dosežen samo 70%. Ustanovljenih je do sedaj v našem okraju 11 telovadnih društev in 1 telovadni vod. Telovadna društva Velika Nedelja, Vid in Leskovec pa obstojajo v bistvu le na papirju, česar so kriva predvsem njihova vodstva in OTO, ki bi jim moral nuditi večjo pomoč.

TD Podlehnik, ki je bilo doslej kot društvo šolskega interneta, kar dobro, je sedaj z uvedbo enomesečnih tečajev

na sadjarski šoli v Podlehniku postavljeno pred popolnoma nov način dela. Dokaj čudno je, da telovadno društvo v tako močnem delavskem centru, kot je Podlehnik, ne dosega, tudi v pogledu masovitosti, nobenih vidnejših uspehov. Vodstvo je pokazalo zelo malomaren odnos do izobrazbe strokovnih kadrov, ki mu primanjkujejo. Kljub pozivom OTO-a ni poslalo nobenega člana na predelavo vaj v Ptuj. — TD Središče ima zadnje čase redno telovadbo, toda premalo članstva. Vprašanje množičnosti pride v poštev tudi pri sekciji odbojke, ki ima lepe uspehe, saj je v preteklem letu moštvo sodelovalo v republiški ligi, toda odbojko goji le 6 do 8 ljudi.

TD Aluminij iz Strnišča še tudi ni zajelo zadovoljivega števila delavstva, predvsem zaradi nedovoljne povezave z upravo tovarne in množičnih organizacij.

Telovadno društvo Ptuj je v preteklem letu delalo le periodično. Jedro tega so tvorili srednješolci in nekaj starejših fizikulturnikov. Sedaj pa so z razcepitvijo društva v TD Ptuj I in gimnazijsko TD Mladost, postavljene pred prvo čisto nove naloge. Zajeti mora v svoje vrste čim širše sloje delavske mladine. TD Mladost pa bo moglo z materialno pomočjo OTO-a postati eno najboljših društev. — Najboljše telovadno društvo v okraju pa moramo reči, da je TD Ormož. Dobro urejena telovadnica jim je omogočila redno telovadbo. Množične organizacije so s svojim sodelovanjem omogočile, da ima društvo sedaj okoli 200 rednih telovadcev. To društvo je tudi izvedlo eno najboljših društvenih letnih skupščin, na kateri je bil sprejet prav dober plan. Mnogo zaslug za dobro delo tega društva ima njegov predsednik tov. Sonaja Milan.

Edini telovadni vod v okraju je ustanovljen v Sadjarski obdelovalni zadrugi »Osojnik« pri Ptuj. To je mlada enota, ki pa ima še velike perspektive. Po njenem zgledu bi bilo potrebno, da mladinski aktivni sporazumno z OTO ustanovljajo telovadne vode po Kmečkih delovnih združenjih, združenjih ekonomskih in krajevnih komitetih LMS, kateri bodo odlična osnova za kasnejša trdna telovadna društva.

V izgradnji fizikulturnih objektov ni bilo v okraju doseženih kakršnih koli pomembnejših uspehov. Telovadna zveza je dodelila precejšnje vsote za izgradnjo stadionov v Ptuj, Ormožu in Strnišču, toda opravljenih je bilo prav malo del. Na stadionu v Ptuj je delala skoraj izključno Jugoslovanska armada. Poleg tega je bilo izgrajenih še nekaj manjših fizikulturnih objektov brez večjega pomena.

Po referatu tov. Kranjca se je razvila živahna diskusija. Delegat iz Strnišča je opozoril ponovno na nesodelovanje mladinske organizacije. Tov. Sonaja iz Ormoža pa je povedal, da je ravnatelj tamonjske gimnazije, zaradi slabih učnih uspehov posameznih dijakov, prepovedal kar vsem dijakom udeleževanja v telovadnem društvu in so na ta način odpadle kar tri telovadne vrste. To pa je nepravilen odnos do fizikulture, kakor tudi telovadne organizacije do šole. Telovadna organizacija bo slabe dijake sama morala izločiti iz svojih vrst. Diskusija se je morala zaradi odhoda vsake proti Ormožu predčasno prekiniti.

Tov. Kovačič Marjan je v imenu dosedanega OTO-a predložil skupščinski plan za leto 1950, katerega so delegati z odobravanjem sprejeli. Plan predvideva številne nastope, tekmovalja, tečaje, sodelovanje ptujskih fizikulturnikov na oblastnih in republiških tekmovanjih, kakor tudi učvrstitev in omasovitev telovadne organizacije ter dosledno izvajanje ur splošne telesne vzgoje.

Nato so sledile volitve novega Okrajnega telovadnega odbora, plenuma OTO-a, nadzornega odbora in delegatov za skupščino Oblastnega telovadnega odbora. Za predsednika OTO-a je bil izvoljen tov. Klobučar Drago; za podpredsednika pa: 1. podpredsednik Zdravec Jurij, 2. podpredsednik Vnuč Alojz in 3. podpredsednik Sonaja M. Za načelnika je bil izvoljen Kovačič Marjan, za podnačelnika Zega Jožko, za načelnico Petek Marica, za podnačelnico pa Juvanec Zlata. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen tov. Kovačič Zlatko.

Na koncu sta bili poslani še dve pozdravni brožavki, in sicer Telovadni zvez Slovenije in Ljubljano in Oblastnemu komitetu KPS v Maribor.

ŠAH

Poživitev šahovske sekcije tovarne aluminija Strnišče, lahko beleži nekaj svojih uspehov v okrajnem tekmovanju, kakor je razvidno iz sledečih rezultatov: 15. dec. 1949 Strnišče—OZKZ Ptuj 3:3 23. dec. 1949 Strnišče—Slovenjavo Ptuj 4:2.

5. januarja 1950 pa se je vršil šahovski dvoboj med moštvi Strnišča in moštvom vodne uprave Ptuj.

Po nekajurni borbi je moštvo Strnišča uspelo premagati Ptujčane s 6:0, kar je viden dokaz, da šahisti iz Strnišča z neumornim delom premagujejo zadnje ovire in da jim bo kmalu odprta pot za vključitev v oblastno tekmovanje.

Šahovska sekcija je organizirala tudi naše pionirje ter jih z neumornim poučevanjem pripravlja za tekmovanja. KČ.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Sadjarji - zadružniki se bodo pripravili na borbo proti sadnim škodljivcem

Dipl. ing. ZOREC EGON

Znano je, da so škodljivci na raznih kmetijskih rastlinah v preteklem letu povzročili ogromno škodo. Zaradi te škode je prizadeto naše celokupno gospodarstvo. V tem je treba ugotoviti, da so bile vremenske prilike v preteklem letu za razvoj rastlinskih zajedavcev dokaj naklonjene, priznati pa je treba, da leži precejšna krivda tudi na nas. Če bi bili za borbo proti rastlinskim zajedavcem bolj pripravljeni, bolj poučeni in bolj vneti, bi bila škoda gotovo manjša.

Tem več moramo v tem pogledu storiti v letošnjem letu. Še nekaj tednov, kakor nam bo pač vreme naklonjeno, in najvažnejša dela v pogledu zatiranja škodljivcev bodo pred nami.

Obramba rastlin pred škodljivci je najuspešnejša na rastlinah ODPORNIH VRST. Šele v drugi vrsti prihaja v poštev čuvanje rastlin pred škodljivci z raznimi obrambnimi sredstvi. Le v prav neznatni meri se lahko poslužujemo direktnega zatiranja aš uničevanja škodljivcev samih. TO JE MOGOČE LE V NAJZGODNEJŠI POMLADI. Mah in lišaj, ki tako bohotno rasteta na našem sadnem drevju, številne zalege jajčec (gobavca, prsteničarja, listne uši), v skorji in v razpokah skrite škodljivce (zavijač, cvetožer itd.) moremo le v tem času resnično in z gotovostjo uničiti.

Isto velja za neštete zimske trose ter za podgobe najraznovrstnejših glivičnih bolezni (škrlup, gniloba itd.). Če jih uničimo, obvarujemo listje, to tovarno vseh organskih snovi, rastlinam, pred napadom in poginom. Rastlinam smo tako ohranili bujni razvoj in sposobnost presnavljanja nežive snovi v živo organsko snov, kar je pogoj za večji in kakovostno boljši pridelek.

Zelo važna, toda vedno premalo poudarjena prednost zgodnjega pomladanskega zatiranja škodljivcev na kmetijskih rastlinah je v tem, da se lahko le v tem času uporabljajo močnejša in učinkovitejša kemična sredstva. Ko so rastline v zimskem spanju, se ni treba bati, da bi rastlini z zatiranjem škodljivcev bolj škodovali kakor koristili, kar se čisto, ko je rastlina zopet oživila, dogaja. Na pačno je tudi mišljenje, da je uporaba sredstev in tovrstno delo preprosta in enostavna stvar. Strokovno je dokazano in številni poskusi so to dokazali, da že zelo razredčene kemične raztopine škodljivo delujejo na rastline, posebno na mlade in nežne dele. Tako je ugotovljeno, da že 2% limonska kislina škodljivo deluje, kljub temu, da je to organska kislina, ki je v primeri z mineralnimi kisljinami (žvepleno kislino, ki se tvori ob nepravilno prirejeni bakreni apneni

brozgi) veliko slabša in ki tako ne razjeda. Kemična sredstva, ki jih uporabljamo pri zatiranju rastlinskih škodljivcev, so v veliki večini raztopine, odnosno zmesi izredno močnih kemičnih spojin, ki že pri majhni koncentraciji razjedajo staničevje in velikokrat povzročajo smrt rastline, medtem ko njenega zajedalca pogosto niti ne uničijo. Treba je te izkušnje v bodoče bolj upoštevati ter vprašanje zatiranja škodljivcev s kemičnimi sredstvi postaviti v ospredje zanimanja vseh. Posebno temeljito bodo morala upoštevati vsa ta navodila vodstva kmečkih delovnih združenj.

Razumljivo je, da je treba poznati tudi življenje škodljivcev samih. To bo omogočilo uspešnejše zatiranje. V pravem času, to je z ozirom na razvojno dobo škodljivca, je treba izvršiti zatiranje, ker sredstvo, ki izpolnjuje vse pogoje za odreden razvojno obdobje zajedavca, v drugem razvojnem razdobju nič ne zaleže. Če ta sredstva uporabljamo ob nepravem času, bomo z uspehom nezadovoljni in razočarani.

Uspeh dobre obrambne službe pa leži tudi v dobri preiskavi samega škodljivca. Presojati bolezen zgolj po zunanjih znakih je težko in odrejanje sredstev ter način zatiranja večkrat brezuspešno. Zgodilo se je, da so ljudje uničevali namišljene škodljivce, od katerih rastline sploh niso bile napadene. V dvomljivih slučajih je treba zato na vsak način vprašati strokovnjaka za nasvet ter se ravnati po njegovih navodilih.

Za uspešno zatiranje zajedavcev so dalje velike važnosti še razne priprave (raznovrstno orodje, lestve, strgala, škropilnice itd.). Škropiva je treba večkrat pregledovati, zlasti če jih imamo v večjih količinah.

Čiščenje in škropljenje sadnega drevja po naših sadjarskih in vinogradniških delovnih združenjih ni na zadovoljivi višini. Prva napaka, ki je nekoč ukoreninjena navada naših sadjarjev, je v tem, da začnejo s čiščenjem sadnega drevja šele spomladi, kar je seveda nepravilno. Jerski čas je za to primeren čas, ker je takrat že odpadlo listje. Drugo, kar opuščajo, je to, da ne prerediti dovolj vrhov in krošenj ter tako onemogočajo dostop sonca in zraka.

Podatki, ki z njimi razpolaga kmetijsko poverjeništvu o čiščenju in škropljenju sadnega drevja v soc. sektorju, kažejo, da se temu vprašanju posveča premalo pozornosti. V gotovih primerih se je celo opazilo zanemarjanje te akcije, čeprav je bilo v pretekli sezoni prav sadje tisto, ki je marsikateri zadrugi pomagalo iz zadrege.

Potrebno je, da ves soc. sektor, predvsem delovne zadruge čim prej popravijo, kar je zamujenega, da se to ne bo maščevalo v sadjarstvu tako, kot se je lansko leto v vinogradništvu, kjer je, kot je znano, peronospora — listna plesen — uničila mnogo grozdja že v juniju in juliju.

Socialistični sektor naj bo vzgled in pobuda vsem ostalim sadjarjem. To bo lahko dosegel le z temeljitim, splošnim in pravočasnim delom.